

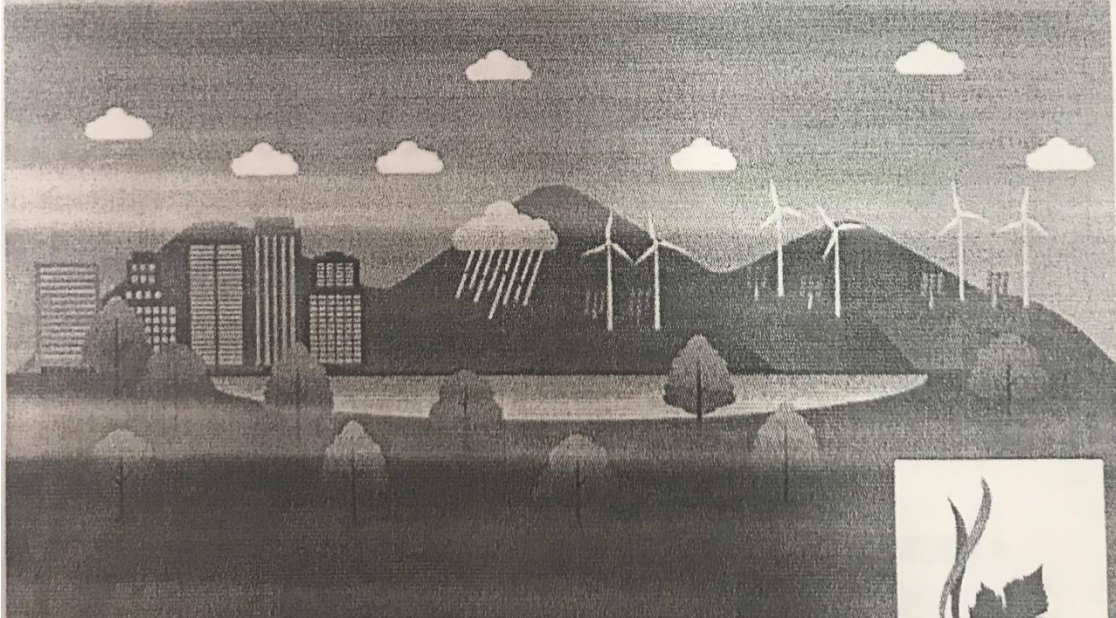

Харківський національний університет
будівництва та архітектури
Всеукраїнська екологічна ліга
Національна академія наук України
Північно-Східний науковий центр Національної
академії наук та Міністерства освіти і науки України
УДНДІ проблем водопостачання, водовідведення
і охорони навколишнього
природного середовища "УкрВОДГЕО"
ТВП "Екополімер"

МАТЕРІАЛИ

щорічної міжнародної науково-технічної конференції
«ЕКОЛОГІЧНА І ТЕХНОГЕННА БЕЗПЕКА. ОХОРОНА ВОДНОГО
І ПОВІТРЯНОГО БАСЕЙНІВ. УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ»
(студентська секція)

25-26 квітня 2017 р.
м. Харків, Україна

Туровська А.О., ст., Туровська Г.І., к.т.н., доц. Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне)	
СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО КЕРУВАННЯ – ЗАПОРУКА УСПІХУ ПІДПРИЄМСТВА	39
Медведева Ю. В., ст., Некос А. Н., д-р. геогр. н., проф. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	
ПРОБЛЕМИ ПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА БАЗІ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	41
Симашко І.І., ст. гр. ВБ-41, ст. викл. Бургаз М.І. Одеський державний екологічний університет	
ІНФОРМАЦІЙНІ ЗНАКИ, ЯК ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТОВАРУ	42
Сидорак Р.В., ст., Пентилюк Р.С., к.с.-г.н., доц. Одеський державний екологічний університет	
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ РИБООХОРОНИ	44
Полянській В.В., магістрант, Лоева І.Д., проф., д.геогр.н. Одеський державний екологічний університет	
ПОЛІТИЧНІ ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	46
Немцова В.О., ст., Кур'янова С.О. ас. Одеський державний екологічний університет	
ЛІСОВІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ – СТАН І ПРОБЛЕМИ	48
Матвієнко Р.С., ст. гр. ВБ-31, ст. викл. Матвієнко Т.І. Одеський державний екологічний університет	
ВПЛИВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ВИРОЩУВАННЯ РИБИ В САДКАХ	50
Катречко А.Г., ст., Соборова О.М., ас. Одеський державний екологічний університет	
ОРГАНІЗАЦІЯ ГОДІВЛІ ОСЕТРОВИХ РИБ	52
Григор'єва В.О., ст.гр. ВБ-11, ст. викл. Біляков І.В. Одеський державний екологічний університет	
ОЦІНКА НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ БРАКОНЬЄРСЬКОГО ВИЛОВУ ПРОМИСЛОВИХ ТА РІДКІСНИХ ВИДІВ РИБ У ДЕЛЬТІ ДНІСТРА	54

Голоборща О.О., ст. гр. ВБ-42, <i>ст. викл. Матвієнко Т.І.</i> Одеський державний екологічний університет СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ АКВАКУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ	56
Главацька О.І., ст. гр. ВБ-41, <i>ст. викл. Бургаз М.І.</i> Одеський державний екологічний університет АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ БІОПРОДУКТИВНОСТІ КЕФАЛЕВИХ РИБ ЧОРНОГО ТА АЗОВСЬКОГО МОРІВ	58
Білий О.А. магістрант, <i>Бургаз О.А., к.геогр.н., доц.</i> Одеський державний екологічний університет ПРОБЛЕМИ ПОВОДЖЕННЯ З НЕПРИДАТНИМИ ПЕСТИЦИДАМИ В УКРАЇНІ	60
Кривенко Ю. О., <i>Тетьоркіна В. А., старший викладач, викладач-методист</i> Харківська гуманітарно-педагогічна академія АКТУАЛЬНІСТЬ ПИТАНЬ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРИРОДОЗНАВСТВА МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ	62
Деря Г.О., ст., <i>Беліков А.С., д.т.н., проф., Налисько М.М., к.т.н., доц.</i> Придніпровська державна академія будівництва та архітектури ПАРАМЕТРИ ФОРМУВАННЯ УДАРНОЇ ПОВІТРЯНОЇ ХВИЛІ У МОДЕЛІ МИТТЄВОГО ОБ'ЄМНОГО ВИБУХУ	65
Ень Т. С., ст., <i>Усенко Е.В., к.б.н., доц.</i> Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет РОЛЬ ЗЕЛЕНИХ НАСАЖДЕНИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ПРИДОРОЖНОГО ПРОСТРАНСТВА	66
Аносова А.С., ст., <i>Юрченко В.А., д.т.н., проф.</i> Харьковский национальный университет строительства и архитектуры ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ФЕРМЕНТА КАТАЛАЗЫ ДЛЯ БИОИНДИКАЦИОННОЙ ОЦЕНКИ ЗАГРЯЗНЕНИЯ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ	68

2015 р. для всіх видів деревини, крім сосни, щодо якої обмеження почали діяти з 1 січня 2017 р.

Треба усвідомлювати, що від заборони експорту лісу ставовище вітчизняних деревообробників поліпшиться незначно. Більш ефективно вплине зростання доступу до передових технологій деревообробки й іноземних інвестицій. Відтак, слід потурбуватися і про забезпечення умов для зростання доступу українських деревообробників до провідних світових технологій.

Матвієнко Р.С., ст. гр. ВБ-31, ст. викл. Матвієнко Т.І.
Одеський державний екологічний університет

ВПЛИВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ВИРОЩУВАННЯ РИБИ В САДКАХ

На різних етапах онтогенезу вирощуваної в садках риби довкілля, його численні фактори здійснюють прямий вплив. Умовно їх можна розділити на два види: абіотичні і біотичні.

Певний вплив на розвиток риб, особливо в період їх масового розвитку, можуть впливати і водорості в природних водоймах. Вплив виявляється як за рахунок продукування деякими видами водоростей (синьо-зелених, наприклад) токсичних для тварин речовин, так і за рахунок дефіциту кисню при відмиранні маси синьо-зелених водоростей - тому плаваючі садки слід виводити з зон масових скупчень синьо-зелених водоростей.

При вирощуванні в садках риб, що знаходять корм за допомогою зору, певне значення має прозорість води, зокрема для вирощування райдужної форелі в садках доцільно використовувати водойми з високою прозорістю води. З біотичних факторів для вирощування риби в садках велике значення має харчовий, і зокрема - природна їжа: зоопланктон, який потрапляє в садок з водойми.

Важливий вплив, як харчовий фактор, надає і нектон - «сміттєва» дика риба (мальки і личинки плотви, укля, верховки, густера, окунь і т.д.), яка проникає через дель садка.

50

Однак це ненадійне джерело їжі. Нектон, який не використовується в садках культивованими рибами, слід періодично відловлювати з коші і застосовувати для приготування корму.

На делі і рамках садків поселяються різні водні тварини і рослини (перифітон), склад яких змінюється в залежності від сезону і часу перебування коші у водоймі.

Серед рослинних обростань поселяються різні тварини: сувоїки, гідри, коловертки, черви, ракоподібні, личинки хірономід, лоденок, бабок та інших комах. У другій половині літа садки можуть інтенсивно заселятися мшанками, в яких поселяються черви, личинки комах, ракоподібні.

Перифітон певне значення має в харчуванні садкових риб при їх розрідженій посадці, їм інтенсивно харчується молодь осетрових риб (личинками комах і ракоподібних), великі осетрові та коропа можуть використовувати мшанки, білий амур поїдає нитчасті водорості.

При щільній посадці рибу в садках необхідно підгодовувати, так як джерел природної їжі (планктону, нектон, перифітона) недостатньо для задоволення харчових потреб риб.

При вирощуванні риби в садках необхідно враховувати внутрішньовидові взаємовідносини риб, і зокрема - конкуренцію через їжу. В процесі вирощування риби утворюються різноманітні групи. Неоднорідність в темпах зростання молоді може призводити до явища канібалізму, що характерно для молоді осетрів, бестера, райдужної форелі, судака, коропа. Для попередження цих явищ в практиці садкового рибництва застосовується сортування риб. При цьому молодь доцільно сортувати один (стерлядь, бестер, осетри, короп) або два-три рази на рік (райдужна форель), ситі зазвичай сортування не потребують.

Оптимальною щільністю заселення коші, встановлених в непроточних водоймах, вважається: для риб, що поїдають корм в товщі води (форель, короп, сити), - 15-20 кг/м³ для риб, що поїдають корм з дна (осетрові), - 7-10 кг/м³. При цьо-

51

му до кінця періоду вирощування в першому варіанті можна отримати рибпродукцію 20-40 кг/м³, у другому - 10-15 кг/м³.

При садковому рибництві слід враховувати і взаємовідносини між різними видами риб. Для спільного вирощування в садках підбирають види, які харчуються в одному і тому ж шарі води, - наприклад, райдужна форель, сигів і коропа відповідного розміру добре поїдають корм в товщі води. А ось при спільному вирощуванні дволіток коропа і сибірського осетра значна частина корми з'їдаються коропом в товщі води, тому на дно, де харчуються осетри, потрапляють лише залишки корму, що, відповідно, уповільнює темпи зростання осетра, (вони на 15-20% нижче, ніж при вирощуванні в монокультурі).

Значної шкоди риbam здатні наносити різні комахи, які або безпосередньо нападають на них, або харчуються тими ж організмами, що і риби, конкуруючи з ними.

Катречко А.Г., ст., *Соборова О.М., ас.*
Одеський державний екологічний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ГОДІВЛІ ОСЕТРОВИХ РИБ

На відміну від інших видів риб осетрові потребують концентрованих кормів, більш забезпечених енергією за рахунок жиру. Підрощування личинок осетрових у басейнах. Личинки осетрових підрощують у басейнах різних конструкцій, в які їх висаджують у віці 1 доба у кількості 25-35 шт/л.

Залежно від температури води через 7-15 діб личинки переходять з ендогенного на змішане живлення, цей період може тривати від 3 до 5 діб. Саме з початкового моменту переходу молоді на зовнішнє живлення слід розпочинати інтенсивну годівлю. В період переходу личинок на змішане живлення як корм використовують подрібнені організми зоопланктону і зоопланктону, іноді - деякі наземні безхребетні. Корми здебільшого вносять у басейни залежно від інтенсивності їх споживання. Проте існують і нормативи, дотримання яких забезпечує більш технологічність і контрольованість процесу годівлі.

52

До найбільш ефективних заходів по боротьбі з браконьерством слід вважати заходи, до виконання яких залучають ЗМІ і представників громадськості.

Позитивну роль в зменшенні фактів незаконного вилучення водних живих ресурсів відіграла постанова Кабінету міністрів України від 24 липня 2013 р. №541, де такса для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства внаслідок незаконного добування чи знищення водних живих ресурсів збільшилася в декілька разів в порівнянні з минулими роками. Враховуючи інтенсивний розвиток технічного прогресу, на сьогодні браконьерство набуло масового та нищівного для природи характеру, тож впровадження організаційних заходів, зокрема інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення та туристів, направлених на профілактику та попередження порушень природоохоронного законодавства може призвести до зниження рівня браконьерства водних живих ресурсів на водних об'єктах України.

Голоборща О.О., ст. гр. ВБ-42, ст. викл. Матвієнко Т.І.
Одеський державний екологічний університет

СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ АКВАКУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Для контролю над якістю споживаної продукції створена система сертифікації. Сертифікація необхідна для підтвердження відповідності продукції, уживання або використання якої може бути небезпечним для споживача. Така продукція віднесена законодавством України до законодавчо регульованої сфери й внесена до спеціального реєстру. Підтвердження відповідності продукції, що значиться в цьому реєстрі й належить до законодавчо-регульованої сфери, здійснюється шляхом обов'язкової сертифікації.

Сертифікація – процедура, за допомогою якої визначений установленому порядку орган документально підтверджує відповідність продукції, систем управління якістю, систем управління довкіллям, систем управління охороною праці,

персоналу, встановленим законодавством вимогам, що діють в Україні.

В Україні існує державна система сертифікації продукції – Система УКРСЕПРО. У даній системі проводиться як обов'язкова, так і добровільна сертифікація. Роботи в Системі УКРСЕПРО організує Державний комітет України з питань технічного регулювання і споживчої політики – Держспоживстандарт України, який є Національним органом по сертифікації.

Відповідність продукції, яка ввозиться і реалізується на території України, має підтверджуватися сертифікатом або свідоцтвом про визнання іноземного сертифіката, виданим або визнаним Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації або уповноваженим (акредитованим) ним органом.

В свою чергу Сертифікації поділяють на обов'язкову і добровільну. В процесі добровільної сертифікації, що проводиться в Системі УКРСЕПРО, визначається відповідність параметрів продукції вимогам нормативних документів, які вказані Заявником. Як правило, це мають бути вимоги безпеки, приведені в нормативних документах, що діють в Україні. У останньому, процедури добровільної сертифікації відповідають процедурам обов'язкової сертифікації в Системі УКРСЕПРО.

Слід зазначити, що проведення робіт по добровільній сертифікації істотно підвищують конкурентоспроможність сертифікованої продукції, дозволяє виробникові ефективніше брати участь в тендерних конкурсах, активніше просувати продукцію на ринку України.

Зі скасуванням обов'язкової сертифікації в системі УКРСЕПРО отримання сертифіката відповідності стає більш оперативним, оскільки виключаються тимчасові витрати на внесення в реєстр і процедура стає дешевше за рахунок скасування реєстрації.

Відповідність продукції (товару), яка ввозиться і реалізується на території України, обов'язковим вимогам норм і стандартів, що діють в Україні, має підтверджуватися сертифікатом або свідоцтвом про визнання іноземного сертифіката, виданим або визнаним Державним комітетом України по стан-

57

дартизації, метрології та сертифікації або уповноваженим (акредитованим) ним органом.

Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації на підставі виданих сертифікатів відповідності або свідоцтв про визнання іноземного сертифіката включає сертифіковану продукцію до Єдиного реєстру сертифікованої в Україні продукції.

Органи митного контролю здійснюють митне оформлення імпортованих товарів на підставі зазначеного Єдиного реєстру в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації здійснює контроль за наявністю сертифікатів для товарів, що реалізуються юридичними або фізичними особами на митній території України.

Під час проведення сертифікації та у разі позитивного рішення органу з сертифікації заявникові видається сертифікат та право маркувати продукцію спеціальним знаком відповідності. Форма, розміри і технічні вимоги до знаку відповідності визначаються державним стандартом.

Знак відповідності не може бути застосований, якщо порушено правила його використання.

Главацька О.І., ст. гр. ВБ-41, ст. викл. Бургаз М.І.
Одеський державний екологічний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ БІОПРОДУКТИВНОСТІ КЕФАЛЕВИХ РИБ ЧОРНОГО ТА АЗОВСЬКОГО МОРІВ

Кефалеві - це в основному морські (прибережні) і солоноватоводні риби, деякі живуть у прісних водах (*Liza abu*). Поширені, зокрема, в Чорному та Азовському морях. Головне промислове значення має кефаль-лобан, або звичайна кефаль (*Mugilcephalus*).

Північно-західне Причорномор'я має величезний фонд солоноватоводних водоемів, в яких традиційно вирощували кефаль. Основу уловів в кефалево-вирощувальних господарствах становили лобан, сингіль і гостроніс. У 60-х роках де-